VI. évf. 5. sz. Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1931. február 1. Egyes szám ára 4 lei.

GYERGYÓI UJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter dijszabás szerint.
Nyilttéri közlemények sora 25 lej.

Felelősszerkesztő:
SZINI LAJOS
Kiadó laptulajdonos:
MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 34. sz. (Sándory-ház.)
Kéziratokat csütörtök estig fogadunk el.
Telefon: 14.

Végre két okos eszme:

Komoly tanácskozás Gyergyó eladósodott lakosságának megmentéséről

Törlesztéses nagy kölcsön felvétele csak a közbirtokosságok segitségével lehetséges.

Ide s tova esztendeje már, hogy Gyergyóban mindenki a bekövetkezett nyomoruságon jajgat s a leromlott gazdasági állapotok javulását csodától várja csupán. Sirtunk a helyi sajtóban telesirtuk bajainkkal egymás fülét de egyetlen komoly megbeszélésre nem jöttünk ez esztendő alatt össze, ahol megvitassuk: van-e mód, amelynek igénybevételével magunkon tönkrejutásunk előtt segithetünk?

Az elmult szombaton végre — sokak óhajára — a Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület ideiglenes vezetősége megbeszélésre hivta össze a Közbirtokosság székházába Gyergyószentmiklósnak a közügyek iránt érdeklődést tanusitó gazdáit és szellemi foglalkozást üző vezető embereit.

A megbeszélés egyedüli célja volt annak a kérdésnek megvitatása, hogy lehetne-e az Európaszerte dúló gazdasági válság kellős közepén Gyergyó eladósodott s a biztos csőd felé haladó népén segiteni s ha igen, milyen módon?

Igaz örömmel állapitottuk meg ezen a tanácskozáson a felszólaltak talpraesett javaslatait és hozzászólásait meghallgatva, hogy nem kell tanácsért a szomszédba mennünk. Vannak eszes és a mai rettenetes akadályok között is megvalósitható eszméket adó embereink, csak a szilárd összetartás és egymásban való bizás szükséges ahoz, hogy a hasznos eszme valóra váljék.

A közgyülésnek is beillő eszmecsere bevezetésére a résztvevők egyhanguan Szabó György apát-főesperes plebánost kérték fel s a megjelenteket Balázs Sándor gazdasági egyleti titkár tájékoztatta az összejövetel céljáról.

Anélkül, hogy kisebbiteni akarnók bármelyik felszólalónak a megbeszélés során elhangzott véleményét, Puskás Istvánnak, a Gyergyói Bank vezérigazgatójának komoly és szakszerü érvekkel alátámasztott fejtegetését kell kiemelnünk elsősorban. S azért főként, mert Puskás vezérigazgató vetette föl a legcélszerübb eszmét, amelynek gyakorlati megvalósulása esetén Gyergyó eladósodott népe reménnyel vivhatja meg harcát ujbóli talpraállásáért.

Puskás vezérigazgató fejtegetésében előadta, hogy Gyergyó lakossága ma mintegy 200 millió lejnyi adósság alatt nyög. Ennek a horribilis összegnek kamatait a gazdálkodással foglalkozó adósok a mai leromlott termény és állatárak mellett, a hosszu időre megszünt egyéb kereseti lehetőségekre (erdőirtás, fuvarozás stb.) nem számithatva, még akkor sem tudnák megfizetni, ha ez a kamat évi nyolc-tizenkét százalék lenne. Tőketörlesztésre tehát gondolni sem lehet ilyen viszonyok közt, de sőt számolni kell azzal, hogy a tőke még nő kamatfizetés hiányában.

Emlékeztet azokra az évekre, amikor ma gas kamatok voltak és mégsem zugolódott senki. Fizetett, sőt törlesztett a gazdanép, mert volt keresete, volt miből.

Ma azonban erre képtelen. Viszont ebből a lehetetlen helyzetéből ki kell emelni, mert ha nem, ugy az adósság mindenét felemészti, földönfutóvá válik.

Sajnos, a gyergyói magyarság nem rendelkezik olyan bankkolosszusok és gazdasági szervezetek fölött, mint a szászok, vagy a svábok, akiknek nagy pénzintézetei csak az elmult hetekben eszközöltek ki többszázmillió lejes amortizációs kölcsönöket gazdaközönségük, iparos, kiskereskedő stb. osztályuk megsegitésére.

Ám a gyergyói lakosságon is csak hosszu lejáratu (20—25 éves) amortizációs kölcsön (kamattal együtt a tőkét is törlesztő kölcsön) segitene gyökeresen, ilyen kölcsönt kell tehát szereznünk.

100—150 milliós kölcsön leköthető ma is idehaza, vagy külföldön, de nem a mai telekkönyvi bizonylatok szerint. Ma az a sajnos helyzet, (amint ezt Gereőffy Csanád is emlitette felszólalásában) hogy az adósok és kezesek telekkönyvei ugy össze-vissza vannak firkálva, terhelve, hogy azokra bank nem ad kölcsönt.

Jótállót, kezest és pedig olyan kezest kell szereznünk erre a Gyergyó összlakosságát megmentő óriási kölcsön megszerzésére, amelyiknek vagyona tekintélyes és telekkönyve tiszta. **Ilyen kezes egy van csupán: a gyergyói összközbirtokosságok.**

A közbirtokossági vagyonokra lehet ma egyedül nagy kölcsönt szerezni, amely vagyonok fedezetül szolgálnának a kölcsönt adó tőkés társaság követelésének biztositására.

Ezt a gyergyói közbirtokosságok egyetemleges vagyonára felvett kölcsönt adnák tovább aztán nemcsak a közbirtokosságok tagjainak, de minden arra érdemes és vagyonnal rendelkező gyergyói adósnak az egyes közbirtokosságok.

A közbirtokosságok felelnének a kölcsönért egyetemleges vagyonukkal a kölcsönt folyósitónak s a kölcsönt igénybevevő vagyonával biztositaná az általa igénybevett tartozás összegét a birtokosságoknak.

Az a nagy előnye is lenne a kölcsön ilyen lebonyolitásának, hogy minden munkát a birtokosságok saját kebelükön belül meglévő tisztviselőikkel végeztethetnének el s nem okozna egy nagy adminisztrációs személyzet beállitása njabb és jelentős költségtöbbletet.

A kölcsönnel összefüggő minden egyéb elintézni való csupán technikai eljárás.

Puskás vezérigazgató fejtegetését a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták végig az egybegyültek. Felszólaltak még a megbeszélés során dr. Benke Antal volt polgármester, dr. Gaal Alajos orvos, Csiby János ipartestületi elnök, Gereőffy Csanád birtokos és Balázs Sándor egyleti titkár.

Puskás István felszólalásának mintegy folytatását dr. Makkay Domokos ügyvéd, a Gazdasági Egyesület volt elnökének rövid, de annál tartalmasabb fejtegetése képezte.

Makkay dr. arra a kérdésre adott választ, hogy — abban a nem remélt esetben, ha a Puskás igazgató eszméje, a nagy kölcsön megvalósitható nem lehetne, — mi volna a másik mentőöv, amelybe Gyergyó népe, megmentése érdekében kapaszkodhatnék?

Mindenki által köztudott tény, hogy a csiki közbirtokosságoktól kisajátitott legelők, erdős területek és erdők megváltási árának jelentős összegével adós még az állam az egyes birtokosságoknak.

Ezek az ugynevezett renták, amelyeket igen sok birtokosság közvetitők dijazásával, sápolásokkal igyekszik az államtól mielébb megkapni, tulajdonképpen pénzzé tehető állampapirok.

A csikmegyei közbirtokosságok rentáinak összege 56 milliónyi, amelynek felvételére a közbirtokosságok kollektive — közvetitők kizárásával — kellene a lépéseket sürgősen megtegyék. S ha közbirtokosságaink vezetői önzetlenül összetartva cselekednének, e hatalmas összeg birtokukba kerülése után adva volna a lehetőség a Csiki Földhitelintézet, vagy egy önálló csiki pénzintézet megalapozására.

Helyi tőkék tömöritésével s az alaptőkének megfelelő visszleszámitolási hitel megszerzésével kezdetét vehetné az önhibájukon kivül bajbajutott adósok megmentése.

Ugy a Puskás vezérigazgató, mint a Makkay dr. eszméje, életrevaló és kivihető, csak alkalmas és önzetlen emberek kezdjenek hozzá a gyakorlati megvalósitáshoz.

Az idő sürget, ki tudhatná, mit hoz a holnap? Halogatással ma a legkisebb terv keresztülvitele is kétséges.

Kivánatos lenne minél gyakrabban összejönni a beinditott akció továbbfejlesztése céljából s az is, hogy ezeken a megbeszéléseken mindenki megjelenjék, aki a köz javára önzetlenül kész szolgálni.

De kivánatos főként az, hogy ez életbevágóan komoly tárgyalásokat ne zavarják olyanok, akik azt sem tudják, honnan vetődtek be a józan fővel tárgyalók közé.

(*is.*)

Románia országos bajnokai Gyergyóban.

Propaganda mükorcsolya verseny.

A Gy. S. E. jégszakosztálya nagy áldozatokkal lekötötte hétfőn, február hó 2-án délután fél 3 órakor rendezendő propaganda versenyére Románia országos mükorcsolya bajnokait, akik a brassói országos versenyekről Gyergyóba utaznak, hogy a gyergyói sportszerető közönségnek elhozzák tudásuk legjavát.

Ehhez hasonló nagyszabásu sportesemény még nem volt Gyergyóban

Legyünk ott mindnyájan!

Buffetről és cigányzenéről is gondoskodott a rendezőség.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sportegyletünk teaestje.

A Gyergyói Sportegyesület vezetősége ugy határozott, hogy ezidén a régi és fényes sportbálok helyett csupán egyszerü teaesten emlékezik vissza a jobb gazdasági viszonyok közt lefolyt mulatságaira.

A teaest az elmult szombaton zajlott le Kricsa éttermeiben s örömmel számolhatunk be annak a teljes erkölcsi sikeréről. Régi jókedvünk — ha az aranyaink nem is — régi fényében csillogott és ma is aranyos ifjuságunk nem várt meglepetésekkel gondoskodott a megjelentek derüs szórakoztatásáról.

Nem sejtettük ugyanis, hogy a gyerekek miért távoznak el hazulról naponként s ha keresi az aggódó szülő gyermekét a jégen — ahová bemondása szerint ment — soha ott nem találja. Már-már komolyabb következményektől tartottak egyesek, szerencse, hogy elérkezett a teaest és kivilágodott minden.

A gyerekek meglepetéseket készitettek elő az öregek számára.

Ismeretlen jazz zenekar lábakat mozgásra izgató mókái fogadták az estélyre egybegyülteket s nemsokára szélesült Kricsa étterme keskenysége, hogy ifju spanyol táncospár müvészies szép keringésének engedjen teret.

Vértforraló spanyol táncra tüzesvérü magyar pár járt ropogósat, ritkán látott régi ruhánk sohsem szégyelt ősdiszében.

Viharzott a jazz még jobban, amikor taps csendesültén fáradt lábu groteszk-táncos keltett harsány hurráh-hurráh-t. (Egyszer mondtuk: „Jenő gyere ki"! s te nem jövél ki. Megállj Jenő! visszatáncolunk a Katihoz.)

S hogy a nemvárt müsor vége előbbikhez méltó legyen, három angol parkettáncos robbant be érzéklobbantón. Bomba ha dobbant volna be agglegények vén klubjába, nem horkant volna egy ugy fel, mint láttukra itt a férjek.

Aranyosak, drágák voltatok valahányan s mert valamennyiteket egyformán szeretlek, irom neveteket abc sorban, nehogy megsértsem azt, aki utolsó lesz. Szereplők: Alter Gizi, Bajna Ilonka, Barabássy Babszemjan... pardon Babkó, Bazilidesz Juci, Csiky Elzus, Csiky Jenő, Jakabffy Elzus... („Hej pedig ez utolsót én igen szeretem"...! Sajnos, csak népdal, pedig...?! Bocsásson meg, hogy közbeiktatom nevét a müsoron némán, de az est sikere érdekében annál hangosabban fáradott fő-főszereplőjének, dr. Nagy Lajosné urnőnek s a közönség nevében köszönetet mondok nemes fáradozásaiért. A jazz tagjai: Csiky Jenő, Elzenbaum Laci, Kiss József, Lázár Miklós, Szebeny Menyhért, Szebeny Péter s a profik: Józsi és Aladár valóságos zenemüvészek.

Kedves gyerekek, a ti hibátok, hogy lelkesültségünkben mi is szerepeltünk egy kicsit, az öregek. Nem vettétek észre? No, nem olyan nagy baj! Viszontnézésre ma este, 31-én az Örmény Oltáregylet teaestjén, ugyancsak Kricsa bácsinál

öreg (*is.*), nem (*is*).

Hétfőn, február 2-án

Románia mükorcsolyázó bajnokai

a helyi jégpályán versenyeznek.

Országos mozgalommá nőtte ki magát a házbérleszállitási törekvés.

Brassóban az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége lépett akcióba az üzletbérek csökkentése érdekében. — Kolozsvárt megegyezés jött létre a kereskedők és háztulajdonosok között.

Az erdélyi városokban már hónapokkal ezelőtt beinditott üzlet- és lakbérleszállitási akció országossá nőtte ki magát. Ma már nemcsak az erdélyi és bánsági kereskedők és más érdekeltek folytatnak permanens tárgyalásokat a háztulajdonosok érdekszövetségeivel, hanem az Ókirályságban, Bukovinában és Beszarábiában is kiszélesedett az üzlet- és lakbérredukció iránti mozgalom.

A háztulajdonosok a legtöbb helyen belátják, hogy a mai viszonyok között redukálni kell a béreket, mert sem a kereskedő, iparos, vállalkozó, sem pedig a magánbérlő nem tudja megfizetni a felsrófolt magas béreket.

Egyes városokban, különösen Erdélyben már megállapodások is történtek a háztulajdonosok és bérlők között, amely megállapodások, ha átmenetileg is, nagyjában rendezik a bérleszállitások kérdését és a vitás esetek elbirálását közös választottbiróság elé viszik.

Jellemző nemtörődömségünkre, hogy éppen itt Gyergyószentmiklóson, ahol legrosszabbak a kereseti viszonyok, nem tárgyalunk a bolt- és házbérek leszállitásáról. Azt várjuk talán, hogy a háztulajdonosok forduljanak kérésükkel hozzánk: megengedjük-e, hogy a béreket leszállitsák?!

Nem lesz uj adókivetés.

Maradnak a multévi adók.

A pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be a parlamentbe az adótörvény egyes rendelkezéseinek kivételes módositásáról.

A nagyfontosságu törvényjavaslat első szakasza kimondja, hogy az elsőfoku pénzügyi hatóság a folyó évre minden kivetési eljárás nélkül a mult évi kereseti és globális adót irja át mindenkinél s erről az adótörvény 98. paragrafusa értelmében értesiti az adófizetőt, aki ez ellen a 77. paragrafus szerinti határidőn belül felebbezéssel élhet. Viszont csak abban az esetben veszik figyelembe a felebbezést, ha az adófizető kimutatja, hogy multévbeli jövedelme nem volt azonos azzal, amit alapul átirtak.

Ha az adófizető a tavalyi adóalapnál nagyobbat val be, vagy a fiskus azt találja, hogy a mult évben elért jövedelem nagyobb a tavalyi adóalapnál, ugy a folyó évre is uj adókivetést eszközölnek. Ugyanigy járnak el az olyan esetekben is, amelyben az adóalanyt tavaly mentesitették az adózás alól.

Kivételt képeznek a részvénytársaságok és a velük egyenjogusitott vállalatok, amelyek idei adóját a mult évről szóló mérleg alapján vetik ki.

A javaslat ötödik, utolsó szakasza ujabb adó-amnesztiát ad mindazoknak, akik eddig kivonták magukat az adófizetés alól, ha 1931. január 1-től kezdődőleg legkésőbb február 15-ig önkéntes adóvallomást tesznek. Ellenkező esetben nemcsak ötévi adó egyszerre való kifizetésének, hanem az adóeltitkolásról szóló törvény más büntetéseinek is kiteszik magukat.

Arra vagyunk kiváncsiak, hogy az adózó polgárok a mai kereseti lehetőségekben miből szerzik meg a mult évi adókkal egyenlő adók kifizetésére a pénzt?!

Hóvirág.

Irta: Lázár István. (2)

A szél kurjongatott fent a hegytetőn s fekete köntösében egyik hegyről a másikra szökdösött. Csengetyüszó. Barátok mennek éjféli rórátéra. Velük énekel a szél, aztán kikapja a csengetyüt a vén barát kezéből s lefelé hempereg a hegyoldalon, mint a rakoncátlan kölyök. Halihó! Rázza csengettyüjét s mélyen bebitélve jön, jön a szánkó felé.

— Ha-opp! hangzott élesen.

A szánkó fara megdöntült, vasláncos tartórud csapódott neki. Eltévedt szánkó jött a nyomdokukon. A diákgyerek fölriadt.

— Nem látsz, a mindenedet?! — acsargott Mihály bá' a hátsó szánra, noha magában megörült neki. — Állj!

Megrekedt az is.

— Jó helyt járunk-e? — hallatszott hátulról.

— Hogyne! Együtt lészünk a paradicsonyban...

A két kocsis leszállt és találkozott a hófényen. A fergeteg nekidült a hátsó szán farának, hogy fölboritsa. Veszettül erőlködött, majd sötét nótát kezdett kántálni fölöttük: Galangó — itt vesz, aki halandó...

— Láttuk a szán nyomát — zugolódott a siheder kocsis, — bátran jöttünk kejd után...

— Vesse fel a bükktüz! — mormogta Mihály bá'. — Hová igyekeztek?

— Udvarhelyre.

— Mink is...

A siheder kémkedett az éjszakában.

— Nini, mi fény vagyon a fák közt? — — mutatott a hegyoldalba.

Valami favágó kunyhójából villogott ki a virrasztó-tüz. Kicsi bujdosó csillagnak tünt a hófuvásban. Mihály bá' nekivágott a töretlen hegyoldalnak s bezörgetett a viskó ajtaján.

— Szállást kérünk Krisztus nevében!

— Istené a szállás — felelte a székely s fölvette bekecsét, hogy segitsen a bajbajutottakon.

— Ne busuljon, tekintetes asszony! — bukdácsolt le Mihály bá' a szánhoz. — Szállást ad ez a felebarátom... Ecsém, tik is vaszkolódjatok!

Kiszállottak a szánkókból s az orditó szélben fölkapaszkodtak a viskó felé.

— Oltalomban vagyunk — nyitott be Mihály bá'. — Meleg, mint a feredő...

Nagy fahasábok ropogtak a havasi pajta közepén. Ette a láng a száraz fenyőt s gyantaszag áradt el a fa sóhajában.

— Brassayné vagyok Szárhegyről, — mutatkoztak be az asszonyok egymásnak — Ilonka lányom...

Csak fitos orrocskája látszott ki a nagykendőből. Olyan volt, mint a piros paprika, de nagyon helyes.

— Emitt még az úrfi, — előzte meg Mihály bá' a tekintetes asszonyt. — Híres gyiák, — sanditott büszkén a kisasszony felé.

— Viszem a zárdába — göngyölte ki lányát Brassayné. — Megfázott szegényke...

Gyönyörü szöszi fej tünt elő. A tüz fénye szikrázni kezdett dus aranyhaján. A vén kocsis laposat pillantott s kiment, hogy a szánkót kivontassa.

— Gyengélkedik s nekem kellett elkisérnem Pistikét — mentegette urát a tekintetes asszony, ahogy a tüz mellé telepedtek.

— Pis-ti-ke? — szégyenkezett a diák magában. — Micsoda „Pistike"?

Csinos legényke volt. Serkedzett már valamelyest a bajuszkája is. A kisasszony rálopta mosolygó szemét.

— Sáthory István... — hangsulyozta jelentősen a bemutatkozásnál.

A füst barnán reszketett a szelelőlyuk felé, mint az aggodalom, mi beárnyékozta az asszonyok homlokát. Szikrák repültek ki vele, hogy meghaljanak a hófergetegben. A szél dühödten fujt és tutult odakint.

— Hányadikba tetszik járni? — kérdezte Pista diák a kisasszonytól vakmerően.

— A harmadikba — engedte le a pilláját szemérmesen. — És kegyed?

— Elsőéves jogász... — emelte föl a fejét az úrfi önérzetesen.

Az anyák az itélet-időről diskuráltak.

— Hogy telt „Nagysád"-nak a karácsonyi vakáció? — udvarolt a diák.

— Köszönöm... Nagyon kellemesen...

Elpirultak mind a ketten, vagy lehet, hogy csak a tüz visszfénye biborodott ki arcukon.

— Jönnek a szánkók! Szegény lovak... — szánakozott Brassayné.

Ott csilingelt a csengetyü már a pajta előtt, rekedten szólt, náthát kapott a fagyban. Dobogás hallatszott a pajta mellől, a lovakat a fatartó szinbe kötötték.

— Jó estét — köszönt be a favágó illedelmesen.

— Megsegitett ez a jó ember — tette le Mihály bá' az elemózsiás tarisznyát. — Hanem megfizetjük, de meg az Isten is...

— Nekem nem kell — szólt a székely büszkén — Örvend az ember, ha vendége vagyon...

(Vége következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hölgyestély az Ipartestületben.

A gyergyószentmiklósi Ipartestület mindenkori vezetősége legféltettebb szivügyének tekintette, hogy a testület az anyagiak mellett erkölcsi értékben is erősödjék s az iparos társadalomra és közre áldásos tevékenységet fejtsen ki mindenkor.

Már a Novák Béla elnök idején felvetődött az eszme, hogy a testület kebelében alakult Kultur-osztály müsoros és szórakoztató felolvasásokkal, tánccal egybekötött estéket tartson, amelyek ugy az iparosoknak, mint mindenki más szivesen látott résztvevőnek lelki felüdülést és tanulságos órákat szerezzenek.

Blénessy Károly, az Ipartestület és Kultur-osztály jelenlegi alelnöke volt előharcosa ennek a mozgalomnak, aki önzetlen segitőtársra talált Strasszer József, a Kultur-osztály jelenlegi elnökének személyében. Rövidesen a Kulturosztály női választmányi tagjainak lelkes közremüködésével beinditották a mozgalmat az első ilyen est megtartására s az elmult szombaton megrendezték a Testület összes helyiségében a népszerü Hölgyestélyt.

Örömmel állapitjuk meg, hogy az Ipartestület sok szép mulatságot látott épülete ekkora és ilyen külsőségekben is ünnepélyes közönséget magába még egyszer sem fogadott. Résztvettek azon nemcsak a régi és uj vezetőség s az iparostársadalom majdnem teljes számban, de a város minden rétegét képviselők is tömegesen. Természetesen a Kultur-osztály női választmánya tündöklött az esten és minden résztvevő elragadtatással nyilatkozik, hogy feledhetetlenül kellemes érzésekkel távozott el arról.

Sándor Pista zenekara szolgáltatott kifogástalan zenét s boldog párokként táncolt reggelig nemcsak a reményteljes fiatalság, de az idősebb generáció is.

Mindent egybefoglalva, a Kultur-osztály első estje fényesen sikerült. Ime a komoly munka, egyöntetü jótakarás, összetartás és áldozatkészség gazdag eredménye. Illesse őszinte köszönet mindazokat, akik ebben az eredményben részesek. Sikert kivánunk a Kultur-osztály további müködéséhez!

Hétfőn, február 2-án

Románia mükorcsolyázó bajnokai a helyi jégpályán versenyeznek.

Az elmult hét eseményei.

Belföld.

Argetoianu volt miniszter, aki az ugynevezett személyiségek (vagy tekintély) kormányát szeretné megalakitani s a jelenlegi kormány megbuktatását célzó kirohanásokat rendez a sajtóban, ujabban ismét nyilatkozott. A kölcsönről kijelentette, hogy az nem a stabilizáció céljaira szükséges, a külföldi pénz megszerzése a kormány nehéz helyzetén való pillanatnyi segitést szolgálja. A kormány az egyik következetlenséget a másik után követi el, a külföld ezért sem bizik benne. Az ország a teljes csőd küszöbén áll.

Madgearu miniszter két órás kihallgatáson ismertette Őfelségével azt a nagyszabásu és általános gazdasági tervet, amelyet az ország konszolidálására dolgozott ki a kormány s amelyet a hónapokkal ezelőtt előterjesztett Argetoianuféle gazdasági memorandum ellensulyozására szánt.

Közvetlenül a királyi kihallgatás után Argetoianu behatóan tárgyalt a kormányból kivált Junian volt miniszterrel, aki szintén hive a személyiségek kormányának. A két politikus tanácskozásából arra következtetnek, hogy a kormány állása ujból ingadozik.

Katonai kormányzót kap Besszarábia az Ordinea cimü bukaresti lap feltünéstkeltő hire szerint egy tábornok személyében.

A belügyminisztérium törvényjavaslatot készit elő, amelynek értelmében *katonák is betölthetnek közigazgatási tisztségeket.*

A személyiségek kormányának veszedelme, amely a pártpolitikai élet kivégzését, s esetleg a parlamentárizmus lassu kimulását jelenti, ujra feléledt. Jorga lapja szerint a kormány tagjai közül többen kiválnak, hogy az illető politikusok rövid ideig kormányon kivül állva, egy uj kormányba léphessenek be. Néhány napon belől sulyos meglepetés történik a belpolitikai életben.

A Lupta cimü lap jóslata szerint is rendkivül sulyos jelentőségü dolog van készülőben.

Argetoianut ujabb kihallgatásra hivta meg a király.

Vidrighin elbocsátott vasutigazgató helyére Joanitescu tábornokot nevezték ki, Andronescu postavezérigazgató helyébe — kit ugyancsak menesztettek — holnap nevezik ki Marinescu ezredest, vagy Teodorescu tábornokot. Vannak, akik a két kinevezéssel kapcsolatban katonai diktaturát emlegetnek.

Miklós herceg Brassóban Olteanu tábornok kiséretében meglátogatta a repülőgépgyárat, ahol egy kis magánhasználatra szánt repülőgépet rendelt.

A szenátus kezdeményezésére a közeljövőben érdekes javaslatot terjesztenek a képviselőház elé, amely az állami autók eltörlését rendeli el. Kimondja, hogy ezentul nem lesz állami autó, csak a miniszterelnök és a kamarai elnök kapnak autót, a miniszterek, akik eddig állami autót élveztek, ehelyett havonként huszezer lej pausálét kapnak. Az állami autókat nyilvános árverésen eladják. (?) Az indokolás szerint egyes főtisztviselők az állam drága pénzén vettek bérkocsikat és azt csak rokonaik és cselédjeik használták. Egyik államtitkár a hadiárvák élelmezési alapját 10 százalékkal szállitotta le és ezen a pénzen vásárolt autót. Egy másik magasrangu tisztviselő évente 130 autógummit számitott fel.

A C. F. R. kisebbállásu alkalmazottai Bukarestben nem vették fel 22-én kiutalt s áldozati taksával s más levonásokkal megcsappant fizetésüket. Dokumentálni akarták ezáltal, hogy ők, akik kilencedik éve vivják küzdelmüket fizetésük megjavitásáért s az alkotmányban biztositott előléptetésükért, több áldozatot hozni már képtelenek. Egyidejüleg közölték panaszaikat valamennyi szerkesztőséggel s követeléseiket irásba foglalva eljuttatták a kormányhoz is.

Száztizezer vaggon gabonát vittek Romániából külföldre az elmult évben. A megmaradó készletekből január elsején a felesleg bent az országban 25 ezer vaggon buza, 40 ezer vaggon rozs és 50 ezer vaggon tengeri; ötezer vaggonnal több az elmult egész év folyamán kivitt menyiségnél. (Nem halunk éhen!)

A Danubiana cukorgyári-tröszt, melynek három gyára van az országban, bejelentette a cukorszindikátusnak, hogy kilép a kartellből. Közölte egyben, hogy mindaddig nem hajlandó a kartellbe visszatérni, amig a kartell le nem szállitja az árakat, mert a gyáraknak az az érdekük, hogy belföldön olcsóbb legyen a cukor, hogy a fogyasztás növekedhessen, nem pedig az, hogy a román cukrot negyedáron adják el a külföldnek.

A romániai bulgár kisebbség vezetői a napokban memorandumot nyujtottak át a kormánynak, melyben a bulgár kisebbség összes sérelmei voltak felsorolva. Az Edinstova bulgárnyelvü lap szerint, ha a kormány nem teljesiti a bolgár kisebbségi kivánalmakat, ugy a bulgárok a Népszövetséghez fognak fordulni.

Felakasztotta magát Kolozsvárt Nagel Henrik mézeskalácsos mester. Nagel különösen a régi kolozsvári vásároknak volt ismert figurája. Mint hozzátartozóitól értesülünk, az öngyilkos cukrásziparos 16.000 lejes adóhátraléka miatt vált meg az élettől. Pénteken megjelentek lakásán az adóhivatal közegei és el akarták árverezni a Nagel család összes butorait adótartozás fejében.

Külföld.

Az indiai alkirály amnesztiában részesitette Ghandit és a többi elitélt hindu nacionalista vezetőket. Egyuttal felfüggesztette azon régebb kiadott rendeletének érvényét, mellyel a nacionalista kongresszus végrehajtóbizottságát és a hinduk haditanácsát törvényenkivülinek deklarálta.

Az Egyesült-Államok koldusiparának tanulmányozására kiküldött bizottság most tette közzé jelentését, amelyből kiderül, hogy Newyorkban mintegy kétezer koldus „dolgozik", akiknek évi jövedelme tulhaladja a tizmillió dollárt. A razziákon gyakran előfordult, hogy néhány koldusnál már napközben 50—100 dollárt találtak, amit aznap koldultak össze. A jelentés szerint a koldulás iparággá vált és nem egy olyan üzlet van Newyorkban, amely kizáróan a koldusokat szolgálja ki. Ezekben az üzletekben lerongyolódott ruhadarabok, sebkötések, álmüvégtagok stb. kaphatók. Gyakori eset, hogy koldusok saját autóikon jönnek az ilyen üzletekbe fölszerelésért.

Henderson angol külügyminiszter tegnap nyilatkozatot adott a sajtónak a népszövetségi tanács szombaton zárult ülésszakával összefüggésben. Kijelentette, hogy Európa az utóbbi három év alatt gazdasági és politikai tekintetben távolról sem haladt annyira, mint várni lehetett volna. Tagadhatatlan, hogy Európát sulyos válság gyötri, a mai nehézségek azonban még nem teszik indokolttá az általános pesszimizmust. A háboru lehetősége a józanok előtt beláthatatlan messzeségben áll, de a leszerelést mégis siettetni kell, mert csak az általános leszerelés hozhatja meg az igazán békés és rendezett állapotokat.

A magyar parlament ülésén gróf Apponyi Albert birálta a legutóbbi leszerelési előértekezletet, és megállapitotta, hogy annak határozatait Magyarország nem teheti magáévá. Áponyi hivatkozott arra, hogy a békeszerződések aláirásánál azzal biztatták a lefegyverzett Magyarországot, hogy nemsokára a győztes államok is le fognak szerelni, ez azonban nem következett be, sőt az antant azóta még jobban felfegyverkezett.

Az olasz gyarmati csapatok 800 kilométeres fronton 24 napon át folytatott hadmüveletek után Afrikában elfoglalták Cupra tartományt és ennek székhelyére, El Tag városára kitüzték az olasz lobogót.

El Tag meghóditásával Lybia birtokbavétele teljesen befejeződött.

A francia kormányalakitással megbizott Pierre Laval szerda délelőttre összehozta az uj kabinetet, amely ugyanarra a megbizhatatlan többségre támaszkodik, mint két hónappal ezelőtt Tardieu kormánya.

A dalmát tengerpartokon váratlanul nyári meleg lépett fel. A tengerparti fürdők megélénkültek. Legnagyobb a meleg Reguzában, ahol a napon 35 Celsiust mértek.

HIREK.

A Magyar Pártiroda közleménye.

Tudomásul vétel végett közöljük, hogy a február 1. napjára kitüzött helyi magyarpárti közgyülés megtartását parlamenti képviselőink távirati kérésére **február 8. napjának d. u. fél 3 órájára** el kellett halasztanunk, mivel hivatalos elfoglaltságuk miatt csak e napra tudnak megjelenni.

Közöljük, hogy e határnap végleges, mikor is a gyülést minden további halasztás nélkül meg fogjuk tartani.

Tekintettel arra, hogy képviselőink megjelenésének beszámoló jellege lesz, pártunk vidéki tagozatait is ezennel meghivjuk e gyülésre s kérjük, hogy azon megjelenni, illetve a tagozatokat képviseltetni sziveskedjenek.

Egyben értesitjük a helybeli intézőbizottság eddigi tagjait, hogy a közgyülés előkészitése végett február hó 6-án (pénteken) d. u. 6 órai kezdettel a Plebánia irodahelyiségében helyi intézőbizottsági gyülést tartunk, melyre a tagokat ezennel meghivjuk.

Elnökség.

— **Fejér Sándor dr. meghalt.** Lapzárta után értesitettek Csikszeredáról a szomoru hirről: Fejér Sándor dr., Csikvármegye utolsó magyar alispánja 73 éves korában elhunyt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Orvosi előadás.** Dr. Csiky János f. hó 28-án este 9 órakor a Katholikus Legényegylet helyiségében a vérbajról tartott mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatott előadást.

— **Vasárnap este 9 órakor a** Zsidó Nőegylet tea-estélye a Kricsa étteremben. Háziasszonyok: Weinstein Ödönné és Adler Sándorné. Mindenkit szivesen lát a Vezetőség.

— **A Temetkezési Segélyegylet közgyülését** az elmult vasárnap tartotta meg az Ipartestület székházában. Tisztujitó is volt egyben a közgyülés, mert a vezetőség három éves mandátuma lejárt. A megjelentek bizalma továbbra is az érdemes régi vezetőség iránt nyilvánult meg s igy változás alig történt. A beszámolók során kitünt, hogy az elmult évben tiz elhalálozott tag után egyenként ötezer lej temetkezési segélyt fizetett ki az egylet. A mai nehéz időben igazán megváltás az anyagiakkal küzdő hátramaradottak számára a segitség. Az egylet jelenlegi taglétszáma 561. Amennyiben a taglétszám 600-ra emelkednék, ugy minden egyes elhunyt tag után hatezer lejt fog fizetni az egylet temetkezési járulék cimén.

— **Köszönet.** Mindazon hölgyeknek és uraknak, kik szereplésükkel, adományukkal, segitségükkel a f. hó 14-én megtartott teaesténken résztvettek, ezuton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A Gy. S. E. Vezetősége.

— **A Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör** igazgató választmánya értesiti az összes kereskedőket, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara választói névjegyzéke 1931. február 1—15-ig a városházán a polgármesteri hivatalban közszemlére van kitéve.

Mindazok, akik ezideig bármilyen okból kifolyólag nem voltak felvéve, a felvétel iránti előterjesztésüket (contestatio) a névjegyzék közszemlére történt kitételétől számitott 15 nap alatt a Kamarához adják be. A Kamara az előterjesztéssel élőket március 3-ig irásban fogja hozott határozatáról értesiteni.

Március 3—13-ig a kiigazitott névjegyzéket ismételten közszemlére teszik ugyancsak a polgármesteri hivatalban. Ezen véglegessé vált névjegyzék ellen felebbezés ezen idő alatt a Csikszeredai Törvényszékhez adható be.

Az Igazgató-választmány nyomatékosan felhivja az összes kereskedők figyelmét, hogy a névjegyzéket mindenki már a saját jól felfogott érdekében is nézze át, hogy az esetleges előforduló tévedések idejében kijavithatók legyenek.

Egyidejüleg mindazok, akiknek jogosultságuk bármilyen okból megszünt, a szükséges törlést is már most idejében vezettessék keresztül már csak azért is, mivel annak elmulasztása azt vonja maga után, hogy — mint működő kereskedőket — továbbra is adófizetésre fogják kötelezni őket.

* **Jutányos áron eladó** a gyergyószentmiklósi határon Visszafolyó dülőben 6 kat. hold szántó és kaszáló terület bekeritve, rajta cseréppel fedett uj lakóházzal és gazdasági épületekkel. Érdeklődni lehet: Kémenes Félixnél Selyem-utca. 2—1

* **Kiadó lakás.** Dr. Rosenfeld Endre ur által bérelt Főtér 4. szám alatti lakás bérbeadó május 1-től. Két család részére is alkalmas. Érdeklődők forduljanak Biró Ferenc bőrkereskedőhöz. 4—3

* Gyermekágy lehuzható rácsos eladó. Cim a kiadóban.

Értesités.

Tisztelettel értesitjük a vidék mezőgazdáit és baromfitenyésztőit, hogy 1929 évben létesitett **Leghornfarmunk** ma ca 500 (ötszáz) drb. válogatott **„Leghorntyuk“** tenyészállatot tartalmaz.

Módunkban áll tehát tenyészállatokat, tenyésztojásokat, napos csibét szállitani minden mennyiségben.

Szállitunk továbbá saját üzemünkben előállitott csapó-fészkeket és automata-keverék ládákat.

Modernül berendezett mintafarmunk mindennap megtekinfhető.

LEGHORNFARM
Kocszis A. és Fiai
BRASSÓ.

Elhiheted, ha akarod...!

A szárhegyi szőttes bálra jövőben azokat hivják meg, akikről idén megfeledkeztek.

*

Az Ipartestület Hölgyestélyén valódi márki jelent meg: Márk I.

*

Alfaluban minden igazolt munkanélküli egy községi bikát kap gyorssegélyképpen.

*

Felelőtlen elemek hiresztelése csupán, hogy a jelenlegi kormányt diktatura követi.

*

Ez évben azok is megfizetik pontosan adójukat, akik a mult évben fizetésképtelenekké váltak.

Az Urania mozgó hirei.

F. hó 31-én, február 1-én és 2-án, szombaton, vasárnap és hétfőn

Lelkek örvénye

Tolstoj világhirü regényének hangos filmváltozata kerül vetitésre, Amerika 4 legnagyobb sztárjával: **John Gilbert, Renée Adoré, Conrad Nagel és Eleanor Boardman**-nel főszerepekben.

Február 4. és 5-én, szerdán és csütörtökön:

Apák bünei.

A világ leghiresebb jellemszinészének **Emil Jannings**-nak legujabb grandiózus filmje, melyben egy Amerikába származott német hányatott életét viszi szinre, aki hotelpincérből tulajdonos, majd gazdag alkoholcsempész lesz s végül egy katasztrófa után mindenkitől elhagyatva mint öreg koldus hal meg.

Február 7. és 8-án, szombaton és vasárnap

Farkasok dala

Lupe Valez és az „Orgonavirágzás“-ból ismert **Garry Cooper** brilliáns éneklő, zenélő hangos filmdrámája. Egy mindvégig lebilincselő, izgalmas szerelmi történet keretében szenzációs sikert jelent **Lupe Valez** minden egyes csodálatosan szép énekszáma.

Kérjük állandó olvasóinkat, hogy lapunk jelen számát — annak mindenkit érdeklő tartalmáért — adják át elolvasásra ismerőseiknek.

Másolat.

Dela Comunitatea Bisericească Rom. Cat. din Cluj.
A Kolozsvári Róm. Kath. Egyházközségtől.

Szám 14/1931.

Az

Első Erdélyi Általános Biztosító Részv.-Társ.
tekintetes Igazgatóságának
Helyben.

Egyházközségünk választmányának és közgyülésének bejelentette a Főgondnok ur, hogy a Szentegyház-utca 2 sz. bérházunknak leégése folytán származott tüzkárunkat a legmeszszebbmenő méltányossággal és jóindulattal kezelte a Tekintetes Intézet, miért is Egyházközségünk választmánya és képviselőtestülete a Főgondnok ur inditványára határozatilag őszinte köszönetét nyilvánitja a Tekintetes Intézetnek.

Végül igázán nemes és megértő kivételes elhatározásukért, — hogy a Főgondnok ur kérésére — 100.000.— leuval önként felemelték kár kvótájukat és ezzel lehetővé tették, hogy a bérpalota leégett fedélzete éppen ugy állittassék helyre, amint az volt és igy Kolozsvár város főtere architektonikus szépsége nem veszitett, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Miről van szerencsénk, kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánitása mellett értesiteni.

Cluj, 1931. január 7.

Dr. Jelen Gyula s. k., főgondnok. **P. H. Dr. Hirschler József s. k.,** prelátus, elnök.

Szilágyi Márton s. k., jegyző.

Gyergyói sport.

Fuvószene a jégpályán.

Február hó 1-én, vasárnap délben a székely ifjak fuvószenekara játszik a jégpályán.

Gyergyói mükorcsolyázók a brassói országos bajnokságokon.

A Gy. S. E. jégszakosztálya nehány versenyzőjét benevezte a Brassóban február hó 1-én rendezendő országos bajnoki versenyekre. Értesülésünk szerint az 50-ik évét jubiláló brassói Korcsolya Egyletnek sikerült nehány világviszonylatban is kiváló bécsi mükorcsolyázó indulását is biztositani s igy a gyergyóiak részére kiváló tanulási alkalom kinálkozik.

Szerkesztői üzenet.

B. Á. dr. Kolozsvár. Köszönjük jókivánságaidat. Amennyire tőlünk telik igyekezünk változatos és nivós lapot adni kedves olvasóinknak

Primaria comunei Ditrău. Judeţul Ciuc.

No. 156/1931.

Publicaţiune.

Se publică spre cunoştinţa generală că **in ziua de 19 Februarie 1931. ora 10** in localul Primariei comunei Ditrău se va vinde prin licitaţie publică, in conformitate cu art. 88—110. din tegea contabilităţii publice, prin oferte inchise şi sigilate, circa 800 m³. malerial lemnos doboriţi de vânt, esenţa molid, de pe părăul „Toplicioară“.

Estimaţia pe m³ este 80 Lei.

Vadiul Lei 5000.— in numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea la Notariatul comunei Ditrău in orele oficiale.

Ditrău, la 23 Ianuarie 1931.

Primar, **Karácsony Antal.** Notar, **Lascu Alexandru.**

A legjobb magyar és német könyveket olvashatja, ha beiratkozik
Vajda Bözsi
kölcsönkönyvtárába
(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.
Állandóan uj könyvek. Kedvező feltételek.
Nyitva: mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig. 10

FEHÉRNEMŰ-SZALON
Gheorgheni, Fogarassy-u. 31.
Férfi, női és gyermek fehérnemüek, kelengyék, ágynemüek stb. készitése és **javitása** legolcsóbban
3

György Sándor
Angol uri divatszabósága
átköltözött
néhai Petrácsics Emil helyiségébe.
(Városház-utca.)
Elvállal
minden szakmabeli munkát elegáns kivitelben jutányos áron.
11

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.